

Stud. Jur.

Illustration: Dall-E feat. The Redactors

1903
JURIDISK
DISKUSSIONSKLUB

Nr. 2
Maj 2023
78. årgang

FORCE MAJEURE!!

Stud.Jur. sætter fokus på juristers rolle under katastrofer. Når jordskælvet rammer, når menneskerettigheder er sat over styr, og når vores miljø ødelægges, så har juristerne en afgørende rolle. Læs om katastrofer, og hvilken verden jurister skal navigere i når de sker, i denne udgave af Stud.Jur.

TEMA

Jordskælv og FN

STUDIELIV

En sommerfest ud over det sædvanlige

FAKULTETET

Vi klarer det sammen!

UDGIVER

Juridisk Diskussionsklub
Karen Blixens Plads 7
DK-2300 København S

E-mail: stud.jur@jdku.dk

REDAKTION

Redaktør: Tobias Mallet
Gustav Røgild

Ekstern redaktion: Oskar Bloksgaard
Rasmus Andersen
Lea Lauritzen
Elif Nida Vadar
Sine Madsen

DESIGN

Akkurat

TRYK

Johnsen
Oplag: 3300

Stud.Jur.

Om bladet

Stud.Jur. udsendes af Juridisk Diskussionsklub i samarbejde med Det Juridiske Fakultet ved Københavns Universitet til samtlige studerende og ansatte.

Citering mv.

Citering og anden gengivelse af uddrag fra Stud.Jur. må gerne ske, blot det sker i overensstemmelse med lov om ophavsret og med tydelig kildeangivelse.

Generelt

Materiale, kommentarer samt ris og ros kan sendes til stud.jur@jdku.dk
Afmelding: Send en e-mail med navn og adresse til stud.jur@jdku.dk

Tryk & Papir

Stud.Jur. er produceret under miljøvenlige forhold og trykt efter den internationale standard for miljøledelse. Stud.Jur. er trykt på papir, som er PEFC certificeret.

Ikke mange. Få.

Det handler ikke om at være flest, men dygtigst -
og dem søger vi som stud.jur. til en juridisk mesterlære af højeste
karat. Du er tæt på klienter og partnere - og får ansvar. Du er langt
fra alene, og vi er der for hinanden og støtter dig hele vejen til
fuldmægtig og advokat - og måske endda partner en dag.
Vi glæder os til at høre fra dig. Velkommen til Lassen Ricard.

LASSEN RICARD

INDHOLD

- s. 5 Leder
- s. 6 Formandens meddelelser
- s. 8 Den usynlige grænse mellem
uheldigt og uretfærdigt
- s. 12 VM i Qatar
- s. 18 Evighedsstoffet PFAS
- s. 24 Jordskælv og FN
- s. 27 Spøtspørgsmål
- s. 32 Henrik von Bureaukrathof
- s. 35 Sommerfesten
- s. 36 Karrieredagen
- s. 41 Guld fra gemmerne
- s. 45 Debat: Skal børn og voksne hentes
hjem fra syriske flygtningelejre?
- s. 52 Jura er et studiegruppe-studie
- s. 56 FC Culpa
- s. 57 Kalender
- s. 58 Støttemedlemmer
- s. 59 Bestyrelsen

LEDER

Kære læser - Velkommen til Stud.Jur.

Hold fast! Jorden ryster under dig.

Du ved endnu ikke, hvad der har ramt dig, men én ting er sikkert – en katastrofe er indtruffet. Så hvad gør du nu? Freeze, fight eller flight?

Hvis en stor naturkatastrofe eller lignende indtraf på Islands Brygge, så ville der uden tvivl stå to Stud.Jur.-redaktører tilbage på KUA og kigge dumt på hinanden. Vi har ingen superheltefærdigheder, og i øvrigt så lyder det ærligt talt som et lidt for stort arbejde at sætte sig for at rydde op, hvis Sønder Campus pludselig lå i ruiner. Derfor har vi – i DJØF'eriets ånd – stillet os selv det afgørende spørgsmål; hvad er processen herfra?

Det er dét, denne udgave af Stud.Jur. handler om. Hvis du bladrer videre, vil du høre historier om ulykker og katastrofer, men også om hvordan jurister med loven i hånden bør og kan handle efter katastrofen er sket. I bladet vil du læse om ulykkerne ved jordskælv, miljøforurening og krig. Nu er du advaret.

Træk lige vejret. Alle disse katastrofer er jo bare noget vi leger – forstået på den måde, at de jo ikke vedrører os, de trykke jurastuderende. Mere presserende for os, er at eksamenerne er snart, og endnu vigtigere, så venter sommerferien forude.

Derfor skal Stud.Jur. selvfølgelig heller ikke udelukkende bestå af ulykkelige artikler. Vi har samlet en håndfuld forskellige indslag, der forholder sig mere til studiet og de studerende. Måske vi endda kan fremprovokere et lille grin hos læseren.

I sidste udgave skrev vi her i lederen, at vi ville bruge denne side til at skrive opdateringer om bladet. Vi har foretaget os meget siden sidst, men vi må ærligt sande, at der har været beskedne mængder tid til at videreudvikle konceptet. Vi har dog sat ind på at finde flere muntre indslag, og flere artikler der minder om debatindlæg. Det prøver vi nu af her, med f.eks. debat mellem vores faste skribent, Rasmus og VU'er, Jens Paaske og med vores nye brevkasse, der styres af Henrik Bureaukrathof.

For at trække en rød tråd fra sidste udgave, så vil vi pointere, at forsiden igen er lavet ved hjælp af kunstig intelligens, DALL-E. KU nu har slået fast, at Chat-GPT ikke må bruges til de kommende eksamener. Gad vide, om Matthias Smed Larsens artikel om brugen af kunstig intelligens til eksamen har fremrykket dén beslutning?

Rigtig god læselyst!

Mange redaktionelle hilsner fra

Tobias Mallet og Gustav Røgild
Stud.Jur. Redaktører

Kære medstuderende og ansatte ved Det Juridiske Fakultet...

Sommeren er på vej, og med det godt vejr og gode tider, men selvfølgelig også eksamener.

I hvad der for de fleste af os er en både uoverskueligt lang og samtidigt stressende kort eksamens periode, hvor man misundeligt kan observere andre bekymringsløst nyde solen, er JD her, både til at hjælpe med det faglige og også til at fejre når eksamenerne endelig er slut.

I løbet af maj kan vores medlemmer gratis tilmelde sig JD Cases, som utvivlsomt er noget af det bedste eksamensforbedrende I kan foretage jer. Vores støtte-medlemmer byder på gennemgang af eksamenslignende cases, hvor gode råd og god læring kan hentes.

Når eksamenerne er overstået, og sommeren endelig for alvor rammer, er det tid til at se frem til en velfortjent sommerferie og en af årets mest ventede arrangementer; frihedens fejring; JD's sommerfest!

Vi er i fuld gang med at planlægge en uforglemmelig aften, hvor I kan feste og hygge med jeres venner og fjender. Festen er en overraskelse, så jeg kan desværre ikke afsløre noget endnu, men jeg kan garantere, at det bliver en fest, I ikke vil gå glip af!

Indtil da, vil vi ønske jer en god læselyst, både med bladet og bøgerne. Hold ud! Og husk, at det at studere jura ikke behøver at være ensbetydende med at gå ned med stress!

Formand
Erwin Frank

ACCURA

Vidste du, at vi er flyttet til Nordhavn?

Vores rejse fortsætter, og vi har netop indviet vores splinternye hovedkontor på Trælsthølen i Nordhavn.

Søger du et studiejob, eller er du bare nysgerrig på, hvordan en arbejdsdag som student hos Accura er i vores helt nye omgivelser ...

... så følg med på **Instagram** eller læs mere på vores studenterunivers **accura.dk/student**

Om Accura

Accura er et af Danmarks førende advokatfirmaer med 500 dedikerede medarbejdere, heriblandt **190 studenter og fuldmægtige.**

Den usynlige grænse mellem uheldigt og uretfærdigt

SKREVET AF

Oskar Bloksgaard

Grænsen mellem uretfærdighed og uheldighed er ikke skåret i sten. Tværtimod er det noget vi forhandler og udvikler igennem mange årtier. Det er Kristian Cedervall Lautas bog om Katastrofer et pragteksempel på. For hvornår går grænsen egentlig mellem det klart uretfærdige og det sorte uheld? Kristian Cedervall Lautas er professor i retsvidenskab og prorektor for uddannelse. Hans forskning handler om katastrofer, klima og risici, og både hvordan disse reguleres og påvirker retten. Udover bogen "Katastrofer – og hvad de kan lære os om os selv" er Kristian Lautas også forfatter til bogen "Disaster law" om, hvordan et retsligt felt, katastroferet, er opstået over de seneste 30 år. Med fokus på særligt: fordeling af ansvar, menneskerettigheder og regulering. Han er, med andre ord, den helt rigtige person til at gøre os klogere på den usynlige grænse mellem uheld og uretfærdighed.

Et interessant eksempel på dette er den amerikanske filosof og politiske teoretiker Judith N. Shklar simple teori om uheld og retfærdighed. Når livet rammer som en lastbil fra højre, så har mennesker grundlæggende to forskellige

måder at kategorisere den tragiske hændelse på. Enten opfatter vi det som uheldigt eller uretfærdigt. Judith N. Shklar fremhæver eksemplet om udviklingen af kvindens rolle i samfundet. For 150 år siden var det uheldigt at blive født som kvinde, da man måtte leve med det grundvilkår, at ens stilling og status i samfundet var rangeret lavere end mænds. Men i løbet af de sidste 100 år er det lykkedes at lave det til et spørgsmål om uretfærdighed. Man bliver stadig født som kvinde, men man bliver i stand til at adressere de faktorer, som oprindeligt gjorde, at kvindens status i samfundet blev undertrykt. Dermed er der altså tale om en uretfærdighed og ikke en "uheldighed". Med andre ord forskydes vores opfattelse af, hvad der er uretfærdigt og uheldigt, i takt med udviklingen af politiske ideologier, status og vores perspektiver på verden.

Et af de bedste eksempler, hvorpå grænsen flytter sig, er klimakrisen. I skrivende stund er der over 1000 verserende sager om klimaforandringer og ansvar. Retssagerne foregår i hele verdenen fra Filippinerne og Indien til Norge og

Bygningen efter jordskælvet i L'Aquila, hvor pressekonferencen fandt sted

Spanien. Særligt er dog retssagen om jordskælvet i L'Aquila interessant og yderst kontroversiel.

En skæbnesvanger dag i det centrale Italien, rystede jorden under byen L'Aquila den 6. april 2009. Jordskælvet, som målte 6,3 på Richterskalaen, efterlod byen og dens omgivelser i ruiner og resulterede i dødsfald og skader på tusindvis af mennesker. Men tragedien stopper ikke her. Som et resultat af jordskælvet blev en gruppe af italienske forskere stillet for en domstol og anklaget for uagtsomt manddrab. Anklagen var baseret på påstanden om, at de forskere, som havde deltaget i en pressekonference i dagene op til jordskælvet, havde undervurderet risikoen for et stort jordskælv og dermed havde tilskyndet beboerne i området til ikke at evakuere deres hjem. De italienske forskere blev fundet skyldige i uagtsomt manddrab og idømt seks års fængsel hver.

Retssagen fik international opmærksomhed og blev anset for at have alvorlige konsekvenser for forskere/videnskabsfolkenes evne til at give offentlige udtalelser

om risici. Men endnu mere interessant fremhæver sagen de komplekse spørgsmål om forskerens ansvar, når det kommer til at forudsige naturkatastrofer og kommunikere risici til offentligheden. Selvom forskerne endte med at blive frikendt for anklagerne om manddrab i en efterfølgende ankesag, har sagen rejst vigtige spørgsmål om ansvar, retfærdighed og ikke mindst distinktionen mellem uretfærdig og uheldig. Men særligt har L'Aquila-sagen skabt en præcedens for fremtidige sager, hvor forskere kan blive holdt ansvarlige for deres udtalelser, der påvirker offentlighedens adfærd.

L'Aquila-sagen viser i hvor høj vi grad vi er begyndt at menneskeliggøre naturkatastrofer. En tendens som både rykker ved vores opfattelse af retfærdighed og hvordan forsikringspolicerne i fremtiden skal udformes. Det har medført at det juridiske begreb Force majeure står særligt under pres. Force majeure beskriver den situation, hvor en part ikke kan opfylde sine forpligtelser på grund af uforudsigelige og uundgåelige begivenheder uden for deres kontrol og undtager dermed den misligholdende

part fra ansvar. Fra naturkatastrofer til politisk ustabilitet, kan force majeure være en afgørende faktor for at beskytte parterne i en kontrakt, mens de navigerer gennem uforudsigelige og usikre tider. Kristian Lautas forskning viser, at katastrofer ofte er et resultat af menneskelige fejl og dårlig risikostyring og ikke en "act of god". Selvom nogle katastrofer dog kan skyldes naturkatastrofer eller uforudsigelige begivenheder, såsom epidemier og pandemier, så viser Lautas forskning, at mange katastrofer kan tilskrives menneskelige faktorer og at ansvaret derfor for katastrofer ofte kan placeres på flere parter, herunder myndigheder, virksomheder og enkeltpersoner.

Med andre ord viser Lautas forskning, at vi står ved foden af en retlig flodbølge. Vores grundlæggende forståelse og viden om katastrofer, sammenholdt med vores evne til at forudsige katastrofer skaber en følelse af uretfærdighed for fremtidige katastrofer. En følelse af uretfærdighed som bliver erstattet med retlige konflikter. På den korte bane skaber dette en retlig uro, hvor folk må acceptere sværere tab, som kan være umulige at overkomme. Imidlertid skaber denne retlige nyskabelse også varige aftryk og

giver stater, virksomheder og individer incitament til at ændre deres adfærd og aktivt arbejde for et sikkert og mere trygt samfund i fremtiden. Katastrofer er, og har altid været, nært forbundet med forandringer.

Er man interesseret i en yderligere indflyvning i Katastroferet, kan Kristian Lautas bog, "Katastrofer og hvad de kan lære os om os selv", varmt anbefales. Med et stærkt fokus på den juridiske del af katastrofer og ansvar er denne bog værdifuld læsning for både juridiske læsere og alle, der ønsker at forstå de komplekse aspekter af katastrofer og ansvar. Kristian Lautas skrivestil er lettilgængelig og engagerende, hvilket gør bogen til en spændende og givende læseoplevelse.

Så tag fat i "Katastrofer og hvad de kan lære os om os selv", og dyk ned i en verden af juridisk ansvar og katastrofer!

I øvrigt er Kristian Lautas gæst i podcasten "Legalt", hvor han fortæller om sin studietid på jurastudiet og om katastroferetten. Du kan lytte til podcasten "Legalt" på din foretrukne streamingtjeneste.

Hvilket job skal forme din fremtid?

Vi udvikler fremtidens advokater og lægger vægt på mere end juridiske kompetencer alene. Hos os er din udvikling og karriere altid i bevægelse. Vi investerer i din fremtid, giver dig ansvar, udfordringer og fleksible karriereveje, fordi kompetencer og interesser er forskellige. Vi har højt til loftet, og med kontorer i flere end 40 lande rækker vi også ud over landets grænser.

Se vores ledige stillinger på dlapiper.dk under karriere.

VM i Qatar

*det bedste VM nogensinde
eller en sand katastrofe?*

SKREVET AF

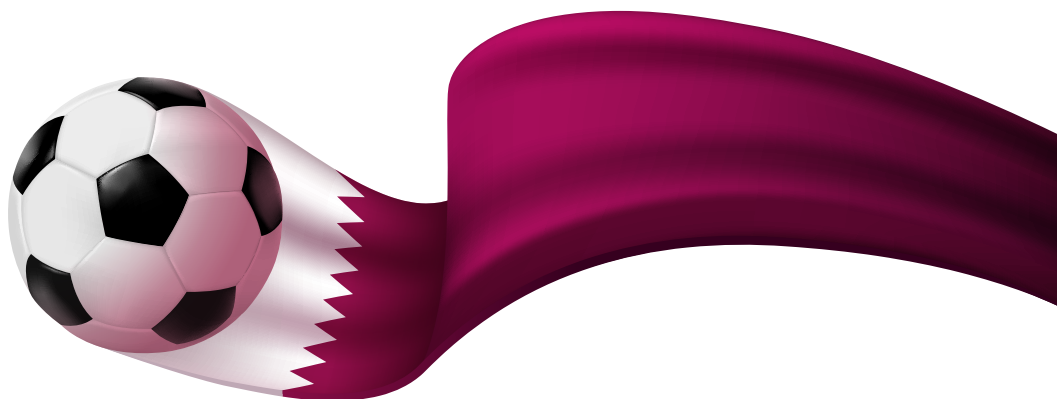
Lea Lauritzen

FIFA's præsident Gianni Infantino takkede Qatar og *"all the workers and the volunteers involved, for helping to make it the best World Cup ever."* En opfattelse, der er en diametral modsætning til Europas syn på Qatars værtskab. VM i Qatar var utvivlsomt en af de mest kontroversielle begivenheder sidste år, hvilket ikke var uberettiget. Der var adskillige velfunderede kritikpunkter. Der er dog flere ting, der tyder på, at Vesten har skabt et ensidigt narrativ af begivenheden. Spørgsmålet er, om VM egentlig var en katastrofe, eller om Qatar endte med at være værtsnation til det bedste VM nogensinde.

Verdensmesterskaberne i fodbold er en af de vigtigste turneringer inden for international sport. Turneringen er blevet afholdt hvert fjerde år siden det første VM i 1930 i Uruguay. FIFA, som er fodboldforbundets verdensorganisation, står for at organisere VM herunder at udpege, hvem der skal være værtsnation for mesterskabet. Den 2. december 2010 blev en skelsættende dag for Qatar, da FIFA besluttede at udpege dem som værtsnation til VM 2022: det første VM nogensinde til at foregå i et arabisk og muslimsk land.

Det er ikke uden grund, at Qatar som værtsland blev mødt med hård kritik. Det, der fyldte mest i debatten, var migrantarbejderne. Her blev Qatar især kritiseret for de umenneskelige arbejdsforhold og de dertil tusinder af dødsfald. Et andet kritikpunkt var Qatars selvfortælling om dem som et centrum for verdens største sportsbegivenhed uden at have en fodboldhistorik. Kritikken bundede hovedsageligt i, at Qatar udnyttede sportsbegivenheden til at fremme deres nationale interesser. Endeligt stod Qatars kultur også for skud. Deres syn på forholdet mellem mænd og kvinder, rige og fattige, udlændinge og indfødte, adskiller sig i høj grad fra det vestlige ideal.

Selvom Qatar har tiltrådt en del menneskerettighedskonventioner, må man huske på, at de har taget forbehold for flere væsentlige bestemmelser inden for relevante konventioner, herunder forsamlingsfrihed og lighed mellem mænd og kvinder. Det er dog endnu mere tankevækkende, at Qatar helt har undladt at tilslutte sig de klageorganer, der er tilknyttet FN. Det betyder, at det slet ikke er muligt at gå til et menneskeretsklageorgan. Man kan her stille sig undrende over for, at et af verdens største

sportsbegivenheder blev afholdt et sted, hvor landet ikke forpligtede sig til det, som i vores øjne er grundlæggende rettigheder.

Balladen startede allerede tilbage i 2010, da Qatar blev tildelt værtsrollen på trods af, at landet havde fået en af de dårligste slutevalueringer blandt de øvrige ansøgere. Derudover havde medierne fået belyst FIFA's gennemkorrumperte ledelse, der i høj grad udnyttede deres magtfulde position inden for fodboldverdenen til at modtage bestikkelse. Det var altså allerede dengang almindeligt kendt, at Qatar blev valgt, da ingen af de andre lande havde et budget i nærheden af Qatars.

Debatten tog for alvor fart i 2015, da verden fik øjnene op for de forhold, som migrantarbejderne arbejdede under. Den 27. maj 2015 bragte The Washington Post en artikel, der fremlagde The International Trade Union Confederation's rapport af, at byggeriet i daværende indeværende år var estimeret til 1.500 dødsfald. Rapporten anførte yderligere, at såfremt forholdene ikke ændrede sig, ville antallet stige til 4.000 dødsfald frem til, at VM blev afholdt i 2022. I 2021 bragte Amnesty International en artikel, som rapporterede, at 15.021 migrantarbejdere døde i perioden

2010-2019. Det viser sig senere, at rapporten dækkede alle migrantarbejders dødsfald desuagtet dødsårsag. Det vil sige, at tallet var misvisende, da det ikke dækkede over, hvor mange migrantarbejdere, der er døde på baggrund af arbejdsforholdene i forbindelse med stadionbyggeriet.

Det er hertil interessant at overveje, hvorfor netop VM i Qatar fik en så gennemgående mediedækning. Qatar er uden diskussion et land, der ikke overholder menneskerettighederne, men de er langt fra de eneste. Hvert år laver Amnesty International en rapport, som viser, at menneskerettighederne bliver krænket i 160 lande, Danmark inklusiv. Det er klart, at der er nogle brud, der er mere alvorlige end andre, men vi køber stadig olie fra Saudi Arabien, alverdens produkter fra Kina og indtil krigen i Ukraine, gas fra Rusland. I henhold til Rusland er det også bemærkelsesværdigt, at der slet ikke var den samme mediedækning af Rusland, da VM blev afholdt i 2018. Det er på trods af, at Rusland krænker en lang række af menneskerettighederne. Man må her spørge sig selv: tør man kun at være kritisk, når man ikke har noget at miste?

VILTOFT'S SPECIALEPRIS

Lykke Hansen & Gjedde-Nielsen Prisen

Hos VILTOFT har vi stiftet en specialepris med henblik på hvert år at anerkende den eller de studerende, der har skrevet det bedste kandidat-speciale inden for entreprise-, udbuds- og voldgiftsret, som er vores primære fagområder.

Priskomiteén uddelte i 2022 specialeprisen til advokatfuldmægtig Sophie Heyman Lassen for specialet "Fortolkningen og gyldigheden af knock-for-knock klausuler under dansk ret", og vi inviterer nu til ansøgninger om dette års pris.

Næste ansøgningsfrist er 1. oktober 2023 for specialer bedømt i perioden 1. oktober 2022 til 30. september 2023.

Du kan læse mere om VILTOFT's specialepris og læse Sophies prisvindende speciale fra 2022 på vores hjemmeside:
www.viltoft.dk/specialepris.

VILTOFT er et af landets førende advokatfirmaer inden for entreprise, udbud og voldgift.

"A powerhouse within the industry"
Chambers Europe

VILTOFT

GOTHERSGADE 109 | 1123 KØBENHAVN K | WWW.VILTOFT.DK

Det er nemlig ikke alle europæiske lande, som har forholdt sig kritisk. Man kan her særligt rette sin opmærksomhed mod Frankrig. Frankrig er blandt de nationer, hvis spillere aldrig krævede at få lov til at bære det famøse 'one-love' anførerbind. Derudover var Præsident Macron også en af de højtstående politikere, der ikke holdt sig tilbage fra tilskuerpladserne. Forklaringen kan muligvis findes tilbage i 2010, hvor Frankrigs tidligere præsident Nicolas Sarkozy tilbød Qatar sin stemme mod at købe fodboldklubben Paris Saint-Germain. "Liberté, égalité et fraternité" er ikke dybere inkarneret i Frankrig end det tiltrækkende ved Qatars lommer.

Vestens dækning af VM i Qatar har utvivlsomt været unuanceret. Først og fremmest fordi dødstallene er blevet vinklet i et andet lys end sandhedens. Dernæst den manglende kritik af et stort europæisk land, som både geografisk og historisk ligger langt tættere på os end Qatar. Endeligt fordi medierne ikke har fokuseret på, at VM for første gang nogensinde blev afholdt i et arabisk og muslimsk land. Mediedækningen har været indskrænket. Det er mit syn, at billedet i højere grad burde være tegnet facetteret.

I et vist omfang må man argumentere for, at VM i Qatar var en succes. Puk Damsgård, der er DR's korrespondent i Mellemøsten, har udtalt, at "VM har betydet alt det for Qatar, som de havde håbet på." På trods af adskillige krænkelse af menneskerettighederne, korruption og mangel på alkohol på stadion, er massevis af mennesker strømmet til Qatar for at se fodboldkampene. Qatar har i høj grad opnået den opmærksomhed, de har ønsket. Deres forbindelse til Vesten er ligeledes i det store hele uændret, hvilket blandt andet kan illustreres af, at Tyskland netop har indgået en aftale med Qatar om fremtidige gasleverancer. I Qatars øjne var deres afholdelse af VM en stor succes.

Så var VM i Qatar virkelig en katastrofe eller det bedste VM nogensinde? Svaret afhænger af, hvem man spørger. For store dele af Vesten har der været tale om en katastrofe. En katastrofe, der skyldes brud på menneskerettigheder og korruption. I Qatars øjne har der været tale om det bedste VM nogensinde. Dette er ikke uden grund: Qatar har opnået præcis det de ønskede.

Søger du sammenhold, sparring og spændende arbejdsopgaver?

Allerede under jurastudiet har du mulighed for at begynde din karriere som legal trainee. Hos Lundgrens vil du opleve en særlig holdånd, hvor samarbejde er en grundlæggende del af vores kultur. Vi sætter altid barren højt, hvorfor vores ledere også har særligt fokus på din udvikling. Du vil opleve at få feedback og sparring fra de bedste i branchen og et blik for de erfaringer, der skal til for at blive en rigtig dygtig advokat.

Vi ved godt, at du som legal trainee har brug for fleksibilitet, og vi bestræber os på at give dig den fleksibilitet, du har behov for i forhold til at indfri dine ambitioner i alle aspekter af livet.

Kunne du tænke dig at lære Lundgrens bedre at kende? Følg os på instagram på @lundgrenslaw

Er evighedsstofferne en evig udfordring?

SKREVET AF
Sine Madsen

Lige siden man for mere end 70 år siden tilfældigt opdagede, at evighedskemikaliet PFAS havde en fantastisk evne til at holde vand, fedt og snavs ude, har det været brugt i en masse produkter lige fra stegepander til tandtråd. Det betyder, at PFAS findes overalt på kloden. Fund af PFAS-stoffer i en række fødevarer har på det seneste fyldt i danske medier, da flere af stofferne forbindes med helbredsrisici. Men hvad er PFAS?

Ifølge Sundhedsstyrelsen er PFAS en stor gruppe af kemiske fluor-stoffer. Fælles for dem er, at de er svære at nedbryde og derfor er til stede meget længe i miljøet omkring os. PFAS-stofferne bliver derfor også omtalt som "evighedsstoffer". De ophobes i dyr og mennesker, og man kan måle PFAS i blodet på befolkningen overalt i verden – også i Danmark, og det har skabt en bekymring for, hvordan PFAS kan påvirke helbredet på lang sigt. Blandt andet har man fundet, at der er statistisk sammenhæng mellem udsættelse for PFAS, og færre antal antistoffer i blodet efter vaccination hos børn og hos voksne en øget risiko for nyrekræft.

Historien bag brugen af PFAS starter i begyndelsen af 1950'erne. PFAS-stofferne har været anvendt i blandt andet skum til brandslukning, imprægnering af sko og tøj, kosmetik og madindpakning. Fra 2011 blev det forbudt at bruge brandslukningsskum med PFOS, der er ét af stofferne fra PFAS-gruppen. Fra 2020 blev det også forbudt at tilsætte stofferne til madindpakning, men forskellige PFAS-forbindelser anvendes stadig i en lang række produkter.

Er evighedsstofferne en evig udfordring?

Som udgangspunkt er alle udsat for PFAS-stofferne men i et begrænset omfang. Dog har nogen mennesker været udsat for større mængder i forbindelse med lokale miljøforureninger. Det har der været flere eksempler på, hvor man blandt andet i 2021 fandt et højt niveau af PFAS i kød fra kvæg, som havde græsset på området nær en brandskole i Korsør. Indholdet af PFAS-stoffer i kødet var så højt, at det overskred grænseværdien 176 gange.

Derudover har man også fundet ud af, at forurening med PFAS-stoffer er langt mere udbredt i grundvandet end tidligere beskrevet. Alligevel er der stort set ikke blevet sat gang i at oprense de voldsomste forureninger. 104 steder i Danmark har regionerne målt over 100 gange så meget PFAS i grundvandet som grænseværdien, men kun ved én ud af de 104 største PFAS-forureninger er det forurenede grundvand ved at blive renset.

Myndigheders ansvar ved PFAS-forurening

En af problematikkerne der opstår, når PFAS-forurening bliver opdaget er spørgsmålet om, hvem der har ansvar for det. Sundhedsstyrelsen deler ansvaret for at håndtere forurening med PFAS med flere myndigheder blandt andet Miljøstyrelsen, Fødevarestyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed. Kommunerne og regionerne har ansvar for at lokalisere steder, der er under mistanke for forurening med PFAS-stoffer samt for at opspore forureningskilden. Det er også regionerne, der er ansvarlige for at finde ud af, hvad der skal ske med de fleste af de 104 største PFAS-forureninger, og dermed vil det også være regionerne, der skulle betale for en eventuel oprensning.

Den næste problematik, er hvem der så skal betale for oprensning af PFAS-forureningen. Mads Duedahl, der er formand for Danske Regioners miljøudvalg og regionsrådsformand i Region Nordjylland (V) har udtalt, at "vi kommer også til at gøre det på et tidspunkt, men det er meget omkostningsfuldt, fordi der ikke er særlig god teknologi og viden om, hvordan man renser op for PFAS". Til det har Bjarne Strobel, der er grundvandsforsker og lektor i miljökemi på Københavns Universitet svaret, at "det [kan] godt være, at nogle af metoderne ikke er 100 procent effektive, men du vil stadigvæk få fjernet en stor del af forureningen ved at gå i gang tidligt. Hvis man ikke begynder at gøre noget ved det, så spreder det sig til at fylde større og større område".

Danske Vandværker er også kritiske overfor regionerne og forstår ikke, at de ikke er kommet i gang med at rense de voldsomste forureninger op. De påpeger også, at det er en trussel for drikkevandet på sigt. Men Danske Regioner holder fast i, at man ikke kan se på situationen så simpelt, fordi det godt kan være, at der er en høj koncentration af PFAS på en grund, men at det måske ligger indkapslet og ikke kommer videre derfra.

Derfor mener Danske Regioner, at man kan lade det ligge, indtil man får ressourcerne til at oprense det. Danske Regioner begrundet det også med, at de skal forholde sig til andre typer af forureninger som for eksempel opløsningsmidler, pesticider og olieforureninger, og at de bliver nødt til at prioritere inden for deres økonomisk ramme.

Nuværende EU-lovgivning

Danmark har i samarbejde med en række andre EU-lande, fremsat et omfattende forslag til Det Europæiske Kemikalieagentur ("ECHA") omkring regulering af PFAS gennem EU's kemikalieforordning ("REACH"). Visse PFAS-stoffer er allerede reguleret i EU's kemikalieforordninger REACH og POP, der begrænser de regulerede stoffers markedsføring og anvendelse.

REACH (EC 1907/2006) er EU's forordning om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier. For at overholde forordningen skal virksomheder fastlægge og håndtere risiciene ved de stoffer, de fremstiller og markedsfører i EU. Hvis risiciene ikke kan håndteres, kan myndighederne begrænse brugen af stoffer på forskellige måder.

POP (2019/1021) er EU's forordning til regulering af miljøgifte, de såkaldte POP-stoffer (Persistent Organic Pollutants). Forordningen indebærer forbud mod eller strenge begrænsninger for fremstilling, markedsføring og anvendelse af POP-stoffer, og sikrer, at beholdninger af POP-stoffer, der er underkastet begrænsninger, forvaltes sikkert og bortskaffes korrekt.

Dog er der i lyset af de seneste omfattende fund af PFAS i miljøet, herunder i dyr og fødevarer, bred enighed om, at den nuværende regulering af utilstrækkelig. Udover at PFAS-stofferne er svære at nedbryde, er begrænsningen af reguleringen til enkelte PFAS-stoffer et problem, fordi det gør det muligt at substituere forbudte stoffer med andre, fortsat tilladte eller endnu ikke udviklede PFAS-stoffer. Derfor har Danmark, Tyskland, Holland, Sverige og Norge den 13. januar 2023 indgivet et omfattende forslag til ECHA om anvendelsesbegrænsning af PFAS, der blev offentliggjort af ECHA den 7. februar 2023.

Forslag til anvendelsesbegrænsning af PFAS

Forslaget indebærer, at så mange produkter som muligt skal være fri for PFAS, så udledningen til miljøet bremses, og begrænser fremstilling og mere en 10.000 PFAS-stoffer. Forslaget sonder mellem PFAS som selvstændigt stof, der underlægges fuldstændigt forbud, og PFAS, der indgår som element i andre stoffer, blandinger

Er evighedsstofferne en evig udfordring?

eller genstande, og som underlægges koncentrationsbegrænsninger. Hvor hurtigt forbuddet og begrænsningerne kan implementeres, afhænger dog af tilgængeligheden af alternative kemiske stoffer, som kan erstatte brugen af PFAS.

Hvis der allerede findes tilgængelige alternativer, skal virksomhederne tilpasse deres produktion til brug af alternativerne inden for en overgangsperiode på 18 måneder. Skal alternativer først udvikles, vil overgangsperioden kunne forlænges til op til 13,5 år fra reguleringens ikrafttræden. Overgangsperioden kan også variere afhængig af tilgængeligheden og funktionaliteten af PFAS-alternativerne. Det påhviler virksomhederne selv løbende at dokumentere, at alternativer ikke er tilgængelige.

Visse produkter er helt undtaget reguleringen. Det drejer sig blandt andet om medicinske produkter til dyr og mennesker samt visse pesticider og biocidholdige produkter, der bruges til at beskytte mennesker, dyr og genstande mod uønskede organismer. Disse undtagelser skal ses i lyset af reguleringen af disse produkter i anden EU-lovgivning.

Begrænsningerne i anvendelsen af PFAS foreslås implementeret i regi af REACH-forordningen med de forpligtelser for virksomhederne til blandt andet registrering, dokumentation, implementering af risikohåndteringsforanstaltninger og oplysning, der følger af det.

Forslaget har betydning for alle virksomheder, der anvender PFAS, uanset om det er i industriprocesser eller forbrugerprodukter. Reguleringen gælder også for både producenter, importører og under omstændighederne også downstream-brugere, det vil sige virksomheder, der håndterer kemikalier i forbindelse med industriel eller erhvervsmæssige aktiviteter. Ansvar for producenter gælder, uanset om fremstillingen sker til eget brug eller til levering til andre, herunder eksport ud af EU.

Drikkevandsbekendtgørelsen

På nationalt plan har miljøminister Magnus Heunicke (S) oplyst i en pressemeddelelse, at vandværker fremover skal teste for flere af de uønskede PFAS-stoffer i hele Danmark. Som det er nu, bliver vandet tjekket for 12 af de skadelige stoffer under PFAS-gruppen, men med den nye drikkevandsbekendtgørelse er det blevet udvidet til 22 stoffer. Det udvidede tjek af drikkevandet ville alligevel være blevet et krav som følge af den nye EU-lovgivning, der forventes at træde i kraft i 2026, men bliver altså indført tidligere i Danmark. Drikkevandsbekendtgørelsen forventes at træde i kraft den 22. maj 2023.

Præcedens er noget, man skaber

Vi tror på, at den bedste måde at inspirere til forandring, i den fremtid vi og vores kunder møder, er at blive ved med at være nysgerrige og udforske, hvad der vil forme fremtidens virksomheder.

Vil du være med til at møde nye udfordringer og yde værdifuld rådgivning til vores kunder sammen med os?

Horten er en full-service advokatvirksomhed med mere end 350 specialister og 65 års erfaring, hvor du har mulighed for at udvikle dig indenfor flere juridiske områder.

Læs mere om dine karrieremuligheder på horten.dk/karriere

Følg os på:

HORTEN

Find a way

**FN har svært ved
at finde den helt
elementære vej
frem til humanitet i
jordskælvssituationen**

SKREVET AF

Elif Nida Vardar

Natten til mandag den 6. februar 2023 ramte et kraftigt jordskælv på 7,8 på Richterskalaen i det sydlige Tyrkiet og nordlige Syrien. Det var et af de kraftigste jordskælv i regionen, som forårsagede katastrofale ødelæggelser, hvor flere er blevet hjemløse og over 40.000 døde. Set gennem et transnationalpolitisk prisme kunne jordskælvet ikke have ramt et værre sted. Den syriske borgerkrig har opdelt Syrien og ikke mindst regionale og internationale magter, som nu betyder, at alt for lidt hjælp ankom alt for sent til de millioner, der befinder sig i det katastroferamte Syrien.

Humanitær hjælp er (åbenbart) ikke en selvfølge i Syrien

Konflikten i Syrien og de lidelser, den påfører den syriske befolkning, er uden sidestykke en af verdens største humanitære katastrofer i nyere historie. Trods den våbenhvile, der blev indgået i 2020, fortsætter fjendtlighederne i hele landet.

Da jordskælvet ramte Tyrkiet og Syrien natten til mandag den 6. februar 2023 gik der ikke længe før, at flere statsleder og nødhjælpsorganisationer rakte ud for at hjælpe de katastroferamte lande. Evakueringsarbejdet måtte hurtigt i gang, og nødhjælp i form af medicin, mad og tæpper skulle så hurtigt som muligt til den jordskælvsramte region.

Men syrerene måtte kigge forgæves efter den hurtige hjælp, som de havde brug for. Hvorfor det?

Det enkle svar: Lukkede grænser. Det nuancerede svar: Borgerkrigen

Ifølge FN's Sikkerhedsråd er det enkle svar, at jordskælvne har forårsaget alvorlige skader på hovedvejen til grænseovergangen mellem Tyrkiet og Syrien. Dette har forhindret transport af nødhjælp i de kritiske første timer og dage.

En mere nuanceret forklaring er, at Syrien stadig befinder sig i en alvorlig borgerkrigssituation. Landet er splittet og kontrolleres af forskellige grupperinger; præsident Bashar al-Assad på den ene side mod oppositionsgrupperne på den anden side.

Logistisk set gør dette levering af nødhjælp til en kompleks opgave, hvor det er nødvendigt at tage hensyn til alle parter, herunder rivaliserende grupperinger. Og desværre har disse grupperinger ikke en større interesse i at hjælpe hinanden, selv efter et jordskælv.

Gruppernes primære fokus er primært rettet mod at fremme deres egne interesser og bekæmpe rivaliserende grupperinger, snarere end at samarbejde om at hjælpe befolkningen. Det gør det derfor yderst udfordrende at koordinere levering af nødhjælp, især når infrastrukturen også er blevet beskadiget af jordskælvene.

En humanitær jordskælvkatastrofe er ikke apolitisk

De fleste vestlige lande ønsker heller ikke at etablere direkte forbindelser til det syriske regime på grund af den lange periode med krig i de seneste tolv år. Som følge heraf er FN's bureaukrati-tunge organer den eneste faktor, der kan forhandle direkte med regimet om adgang for nødhjælp.

Dette førte til en forsinkelse på en uge, før præsident Bashar al-Assad accepterede at lade nødhjælp til Idlib-provinsen passere gennem yderligere to grænseovergange efter jordskælvet den 6. februar 2023. Mens denne beslutning kan blive tolket positiv som en »god nyhed« og en vis »velvilje« fra Assad-regimets side til at samarbejde, tolker nogle andre, inklusiv undertegnede, FN's venten på regimets accept som en stor fejl, og sammenligner det med en situation, hvor man ville vente på Ruslands accept for at levere nødhjælp til Ukraine.

Hvad er status i de forskellige jordskælvsramte områder i Syrien i øjeblikket?

Status for de forskellige jordskælvsramte områder i Syrien er fortsat uklar og skiftende, og der er fortsat behov for mere hjælp og støtte til at genopbygge de ødelagte områder og hjælpe de mennesker, der er blevet påvirket af jordskælvet.

Millioner af mennesker er efterladt uden den nødvendige hjælp og står tilbage med deres egen skæbne. Igen. FN er fuldt ud forpligtet til at gøre mere for alle syrer, som er fanget i dette politiserede landskab.

Tiden vil vise om fremtiden vil blive bedre for syrerne, som har mere end rigeligt de sidste tolv år.

Vil du også arbejde i Bech-Bruun?

Vi søger løbende nye dedikerede medarbejdere, der vil være en del af en af Danmarks førende advokatvirksomheder. Hos os bliver du en del af en dynamisk virksomhed med høje ambitioner, flad struktur og en uhøjtidelig omgangstone, så hvis du har stort personligt drive og er fagligt velfunderet, hører vi meget gerne fra dig.

Du finder vores ledige stillinger på www.bechbruun.com/job. Er dit drømmejob der ikke, kan du sende en uopfordret ansøgning eller tilmelde dig vores jobbank. Vi byder nemlig løbende velkommen til nye kolleger, og måske er det netop dig, vi mangler.

Spot-spørgsmål

Hos Stud.Jur ser vi det som vores fornemmeste opgave at holde fingeren på pulsen. Derfor har vi igen taget kameraet under armen og 5 gange stillet 5 korte spørgsmål for at få 5 hurtige svar!

Denne gang har vi stillet følgende spørgsmål:

- 1 Hvad tænker du når du hører begrebet katastrofe?
- 2 Hvad har du fået til frokost i dag?
- 3 Hvad glæder du dig mest til at lave til sommer?
- 4 Har du en favorit bog du vil dele med os?
- 5 Hvordan forholder du dig til at vi kommer til at dele gange med det samfundsvidenskabelige fakultet?

Marcus

4. semester

- 1** **Hvad tænker du når du hører begrebet katastrofe?**
Jeg tænker en eller anden form for kaos, hvor der sker noget ødelæggelse. Ved katastrofe tænker jeg dog ikke kun på død og ødelæggelse, men også en eller anden form for tab fx hvis man nu mistede en nærtstående
- 2** **Hvad har du fået til frokost i dag?**
Rester fra gårsdagens aftensmad, hvilket bestod af quesedillas med kylling, forårsløg og peberfrugt
- 3** **Hvad glæder du dig mest til at lave til sommer?**
Jeg skal opereres til sommer, så det bliver nok ikke den bedste sommer, men jeg er forhåbentlig frisk nok til at tage til Færøerne med min familie, hvilket jeg glæder mig meget til.
- 4** **Har du en favorit bog du vil dele med os?**
Mine favoritbøger må nok blive Millennium-trilogien af Stieg Larsson med "Mænd der hader kvinder" som den der ligger i førertrøjen.
- 5** **Hvordan forholder du dig til at vi kommer til at dele gange med det samfundsvidenskabelige fakultet?**
Det bliver nok meget rart med et lille afbræk fra udelukkende at kigge på de velkendte obligations- og strafferetsbøger, og i stedet få lidt andre forsider på tapetet

Spot-spørgsmål

Natali
6. semester

- 1** Hvad tænker du når du hører begrebet katastrofe?
Noget forfærdeligt
- 2** Hvad har du fået til frokost i dag?
Sandwich med svampe og kartofler fra hava java – prøv den, hvis du ikke har
- 3** Hvad glæder du dig mest til at lave til sommer?
Roskilde festival + smukfest
- 4** Har du en favorit bog du vil dele med os?
Fahrenheit 491 – læs den!!!!
- 5** Hvordan forholder du dig til at vi kommer til at dele gange med det samfundsvidenskabelige fakultet?
Problematisk

Rasmus Andersen
6. semester

- 1** Hvad tænker du når du hører begrebet katastrofe?
Jeg tænker på vores kære Lauts, der forlod os
- 2** Hvad har du fået til frokost i dag?
Kaffe, stress og forberedelse til gruppevejledning
- 3** Hvad glæder du dig mest til at lave til sommer?
UUh den er svær. Roskilde Festival, sommerhusture og meget andet godt
- 4** Har du en favorit bog du vil dele med os?
Helt sikker forbrydelse og straf
- 5** Hvordan forholder du dig til at vi kommer til at dele gange med det samfundsvidenskabelige fakultet?
Vi kunne godt bruge inputtet. Mindre Accura mere samfundsagligt tak

Maria
2. semester

- 1** **Hvad tænker du når du hører begrebet katastrofe?**
Jeg tænker panik, en general forvirrende stemning, men samtidig også ivrig efter mere lol A
- 2** **Hvad har du fået til frokost i dag?**
To rugbrødsmadder, en æggesalat og en med kyllingepålæg
- 3** **Hvad glæder du dig mest til at lave til sommer?**
Jeg skal til Tanzania med min familie heh
- 4** **Har du en favorit bog du vil dele med os?**
Hvis dette er et menneske af Primo Levi – en bog alle burde læse
- 5** **Hvordan forholder du dig til at vi kommer til at dele gange med det samfundsvidenskabelige fakultet?**
Jeg må være ærlig sige, at det har jeg ikke tænkt så meget over, andet end at det bliver crowded

**Adia (venstre) og
Kamilla (højre)**
4. semester

- 1** **Hvad tænker du når du hører begrebet katastrofe?**
Vi tænker krig, ødelæggelse, og afslutning, sorg, og fattigdom
- 2** **Hvad har du fået til frokost i dag?**
Kamilla: Jeg faster
Adia: Jeg har fået grønsager og ris. Sådan lidt fried-rice agtigt
- 3** **Hvad glæder du dig mest til at lave til sommer?**
Kamilla: Stranden.
Adia: jeg skal ud og rejse sååå.. Explore the city
- 4** **Har du en favorit bog du vil dele med os?**
Adia: Jeg Syntes at Ondskaben Jan Guillou er mega god! Lige nu er jeg i gang med Americanah af Adichie, som måske også har potentiale til at blive en favorit
Kamilla: Det har jeg ikke
- 5** **Hvordan forholder du dig til at vi kommer til at dele gange med det samfundsvidenskabelige fakultet?**
Enten er vi her ikke, ellers er vi pisse ligeglade

Gode råd fra *Henrik Von* *Bureaukrathof*

Her på redaktionen er vi opmærksom på de mange fordomme andre studerende har over for jurastuderende. For at komme fordommene til livs har vi oprettet en brevkasse, hvor vi har fået en ganske almindelig og repræsentativ medstuderende til at besvare spørgsmål fra studerende fra andre uddannelser, og give sit besyv på eventuelle problemer de må have med jurastuderende. Herfra overlader vi ansvaret for at genoprette den gode stemning mellem os og resten af det akademiske Danmark til Henrik Von Bureaukrathof.

Kære Henrik Von Bureaukrathof,

Jeg er en medicin pige på 23 år, med en kæreste som startede på jura i Sommeren 2022. Vi fandt sammen i gymnasiet, og har egentligt haft et ret ukompliceret forhold med stor forståelse og respekt for hinandens forskelligheder. Vi har skændtes over almindelige ting som de fleste andre par nok gør, men på det seneste er det som om noget har ændret sig... ja, lige siden han startede på jura.

Han er begyndt at forklare ting til mig som om jeg er et barn (selvom jeg ellers altid har klaret mig bedre fagligt en ham), og når vi skændes, er det som om han møder forberedt. Han gør alt for at 'vinde' skænderiet og det hænder, at jeg får indtryk- ket af at han starter diskussioner bare fordi han keder sig.

Jeg skriver nu fordi det forleden gik op for mig at det har taget overhånd... Jeg havde inviteret ham på pizzaslice og vin på Diamond Slice på Blågaardsplads. Maden smagte dejligt, vinen - som var orange - var måske lige spændende nok, men alt i alt hyggede vi enormt meget, og vi nød hinandens selskab efter en hård uge for os begge. I den gode stemnings ånd påpegede jeg, at jeg syntes at 130 kr for et pizzaslice og et glas vin var en super pris. Det skulle jeg aldrig have gjort. Det var som om en ild tændte i ham; han talte anderledes, nærmest som læste han op af et manuskript. Han fortalte mig at et pizzaslice slet ikke bør være så dyrt og at det nedbryder retsstaten (!!?). Jeg kan ikke huske hans argumentation, og jeg er selvfølgelig også blot medicinstuderende. men virker det ikke lidt overdrevet?

Håber du kan hjælpe mig med at forstå hvorfor tingene går som de gør i vores forhold, og måske kan hjælpe mig med at forstå ham bedre?

Bedste Hilsner fra en medicin pige

Kære Medicin pige,

Først og fremmest vil jeg takke dig for dit brev, og anerkende dig for at indrømme, at der er noget du ikke forstår. Det tror jeg ganske ikke jeg selv ville være i stand til.

Du må forstå, at det juridiske fakultet uddanner nogle at de klogeste hoveder i kongeriget, og du må derfor vise forståelse for, at din kæreste til tider kan virke tynget af den opgave og det ansvar han som jurastuderende hver dag går i møde. Dette vil naturligvis påvirke hans tålmodighed i jeres relation.

Du skriver, at din kæreste "gør alt" for at vinde skænderier, og i dette ser jeg simpelthen ikke problemet i. Hvorfor skulle han dog indvillige i en diskussion han ikke agter at vinde? Enten erklære man sit nederlag inden diskussionen overhoved er begyndt, ellers må man kæmpe som en gladiator trængt op mod muren af sultne løver; med livet som indsats. Andet må anses som uhæderligt. Du må også forstå, at man som Jurastuderende tilegner sig en vis indsigt i en lang række samfundsanliggende, så det er vel ikke utænkeligt, at du kunne lære lidt af ham, hvis du blot lytter lidt?

Angående jeres tvist om prisen på pizzaslices på Nørrebro, må jeg skuffe din forventning om støtte. Selv om 130kr kan synes at være et greb i lommen for folk som du og jeg, er der jo desværre mange her i samfundet for hvem et sådan beløb kan virke uoverskueligt at betale for et lille måltid, hvis der også skal være råd til cigaretter og breezer i weekenden.

I Danmark er der en udbredt misforståelse om, at pizza er en spise som man ved at perfektionere, får retten til kræve perverse priser for. Den misforståelse skal kvæles. Det kan ikke være raketvidenskab at lave en god pizza, hvorfor alle bør bestræbe sig på at opretholde en fornuftig kvalitet uden af fortjene særlig hæder herfor. Det er et tegn på grådighed, at det pågældende pizzeria vælger at kapitalisere på andre steders ringe standard ved at fordoble prislejet.

Pizza er et sjældent samlingspunkt mellem sociale klasser i samfundet; jeg nyder min pizza på lige fod med en RUC-studerende. Derfor kan vigtigheden af at holde prisen på et niveau alle kan betale ikke overdrives. Hvis vi i samfundets top spiser den gode pizza, mens samfundets bund må nøjes med den sløje billige pizza, bliver der skabt en unødvendig splittelse i samfundet. De fattige vil misunde os, og vi vil føle os endnu mere overlegne og miste forståelsen for de fattiges ringe vaner. Jeg har svært ved

at forestille mig at kunne holde en længere samtale med en som spiser dårlige pepperoni billigt købt dressing. For det første ville tanken om, at de er villige til - helt ukritisk - at fylde sig med bras virkelig frastødende på mig. For det andet ville jeg have alt for meget medlidenhed med dem, hvilket ville tage fra glæden af at spise mit eget ellers udsøgt lækre pizzaslice.

Robert Putnan (du kender ham nok ikke), skrev i sin bog 'Bowling alone', om hvordan samfundets samlede sociale kapital svækkes, når civilsamfundet ikke deltager i fælles aktiviteter med hinanden. Han argumenterer for, at dette fører til mistillid i samfundet, svækker valgdeltagelse og generelt mindre deltagelse i demokratiet. Han lagde her mærke til den tendens, at selvom medlemstallene i bowlinghallerne i 80'ernes USA steg, faldt antallet af deltagere i de fælles amatørbowlingligaer. Ligeledes kan det sagtens være at stadig flere spiser pizza, men hvad gavner det hvis det ikke er den samme pizza vi spiser? Hvorfor skulle jeg dog stole på dem som ikke kan smage forskel på bøffelmozzarella og mellemlagret fra Riberhus? Skulle de være i stand til at træffe et rationelt og sagligt valg i stemmeboksen? Og hvorfor skulle de have noget til overs for os som spiser alt den lækre pizza? Og ja, hvorfor skulle nogen regne med, at en medborger som frivilligt betaler 65kr for rådden druesaft fra hane og kalder det orangevin, skal behandle dem på sygehuset eller repræsentere dem i retten?

For at vi kan have et fungerende retssystem kræver det en vis tillid til hinanden, og den tillid svækkes af pizzeriaer som det I besøgte. Jeg ønsker ikke at give dig skylden for alt dårligt i verden, men du bør være taknemmelig for at din kæreste hver dag værner om demokratiet, selvom det til tider kan skabe dårlig stemning. Måske skal du, for at se hvorfor jeres forhold halter, kigge indad, frem for at kaste ansvaret på din kæreste, som har så stort et ansvar for os alle sammen i forvejen.

Karrieredagen var en succes igen i år!!

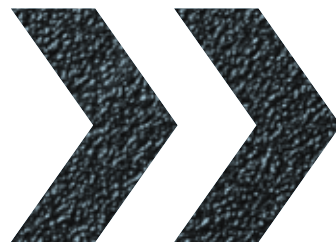
SKREVET AF
Naja Garlov

Mails tikker ind på computeren en efter en. De fylder indbakken og kræver opmærksomhed og svar. Mailadressen blev kun oprettet for få dage siden, men lignede allerede en hvilken som helst mailindbakke. Bortset fra at alle mailene kom fra forskellige mailadresser fra forskellige virksomheder. Ikke hvilke som helst virksomheder, men de største advokatkontorer i landet og de ministerier, man hører om i nyhederne.

Marcus og jeg blev i januar valgt som de nye eventansvarlige i Juridisk Diskussionsklub. Derfor har vi haft til opgave at arrangere den årlige karrieredag. Dette er et meget velbesøgt arrangement, som både virksomheder og offentlige myndigheder er meget interesseret i at deltage i. Der er blevet spurgt efter en dato til arrangementet stort set siden lige efter sidste års karrieredag blev afholdt i april 2022. Derfor

var det vores første opgave som eventansvarlige, at der skulle fastsættes en dato til dette arrangement. Vi valgte den 11. April 2023, som var en god dag for os, fordi vi så havde påsken lige op til dagen, hvor vi kunne få gjort de praktiske ting. Så snart denne dag var på plads og der var booket lokaler, sendte vi invitationer ud til JD's støttemedlemmer, hvor de fik mulighed for at købe en stand. Mere præcist betød det, at vi sendte de første invitationer ud onsdag den 22. Februar klokken 17.36. De første svar kom få minutter senere og var alle noget i nærheden af "I kan naturligvis regne med os" eller "selvfølgelig vil vi gerne have en stand igen i år". Derfor fik jeg, som sidder i JD's bestyrelsen på første år, meget hurtigt et billede af hvor betydningsfuld en dag det er både for JD og for virksomhederne.

Ventelisten til at få en stand var så lang, at den fyldte hele skærmen på min telefon. Men mod vores forventning endte ingen fra ventelisten med at få en stand, fordi så mange af vores støttemedlemmer takkede ja til invitationen, på trods af datoen kun blev meldt ud 1,5 måned inden. Herefter fulgte der mange mails frem og tilbage og telefonsamtaler med medarbejdere fra de forskellige virksomheder og ministerier. Det var en vild oplevelse pludselig at være den, der blev skrevet og ringet til fra de store advokatkontorer og ministerier for at få svar på diverse spørgsmål. Pludselig at være en af de ansvarlige, som skulle tage beslutninger, der påvirkede ikke bare en selv, men også de virksomheder og ministerier, som man hører meget om og måske er interesseret i at arbejde i en dag.

Et par dage inden selve arrangementet mødtes Marcus og jeg for at få styr på de sidste ting. Atriet var blevet ryddet og vi skulle have markeret standenes placering med malertape, så alle ville få den rigtige størrelse stand og brandreglerne stadig blev overholdt. Her indså vi dog, at vi muligvis havde købt for lidt tape og at vi manglede en tommestok. Det var påskedag, alt var lukket og vi indså så småt, at ligemeget hvor grundigt man planlægger, så kan der stadig opstå problemer. Vi fik søgt os frem til på Google, at en pull up plakat stang og en jurabar plakat tilsammen er 2,5 meter, så disse ting blev vores tommestok. 2,5 time senere var atriet inddelt i de 28 stande og vi kunne tage hjem med ømme ben efter at have kravlet rundt på gulvet med malertapen, som lige netop rakte til at lave de 28 stande.

Tirsdag morgen den 11. april mødtes vi igen, denne gang med hele bestyrelsen fra Juridisk Diskussionsklub. Det var dagen for selve karrieredagen og vi var derfor alle tilstede for at kunne hjælpe med at svare på spørgsmål og repræsentere foreningen. Lastbil efter lastbil kørte ind på parkeringspladsen, fyldt med ting, snacks og drikkevarer med virksomhedernes logoer på. Der blev opsat plakater, balloner, borde, espressomaskiner og endda hele vægge, som dem man ser til presseevents med logoer til at tage billeder

op af. Gulvet blev fyldt af goodiebags og gulvtæpper, mens flyttemænd rullede store kasser ind. Jeg må blankt indrømme, at jeg var meget lettet over, hvor godt styr på arrangementet alle virkede til at have. En kvinde fra Bech Bruun mindede mig også om, at hun og mange af de andre havde deltaget i JDs karrieredag mange gange, næsten så mange gange, at hun selv kunne stå for arrangementet.

Dagen forløb præcis som den skulle. De studerende virkede glade, gik fra stand til stand og snakkede med repræsentanterne fra virksomhederne og ministerierne. Spiste cupcakes, flødeboller og alt muligt andet lækkert, mens de kiggede i flyers og goodiebags eller lyttede til beskrivelserne om livet som stud. jur, fuldmægtig, jurist og advokat. De deltagende virksomheder og ministerier fortalte ivrigt om, hvorfor lige deres arbejdsplads var god og hvorfor de var glade for deres job. Os fra JD kiggede glade og lettede på hinanden over, at dagen forløb problemfrit og at vi som ønsket fik afholdt et arrangement, der bidrager til studiemiljøet og hjælper de studerende med at finde ud af, hvad de vil bruge deres uddannelse på.

Alt i alt har det været en mega fed oplevelse at stå for karrieredagen. Det har krævet en god mængde tid og udløst et par mærkelige blikke på mit arbejde, når Bruun og Hjejle eller Beskæftigelsesministeriet ringede og jeg bagefter skulle forsikre min chef om, jeg ikke var ved at skifte job. Men det har samtidig været sjovt og givende at have ansvar og mulighed for at påvirke et så stort arrangement. Der er ingen tvivl om, at karrieredagen er vigtig for JD, for de deltagende virksomheder og for de studerende, som prøver at finde ud af, hvad der er den rigtige karrierevej for dem. Jeg selv fik også mere klarhed om, hvor jeg kunne have lyst til at arbejde efter og under studiet og hvilke ting, der er vigtige for mig i forbindelse med det valg.

Der tikkede allerede dagen efter karrieredagen afholdelse mails ind med spørgsmål om, hvornår den næste karrieredag er og om der er blevet oprettet en ny venteliste til denne dag. Marcus og jeg er gået i gang med at planlægge andre events og glæder os meget til at arrangere og afholde disse, som forhåbentlig vil gå lige så godt som karrieredagen.

Startskuddet på en ny og storslået tradition d. 22 juni

Er festerne ikke blot en undskyldning for at juice sig ned??

JD har siden tidernes morgen dannet rammerne for både faglige og sociale aktiviteter. Her har særligt festerne haft en stor rolle for de mange danseglatte og øldrikkende jurastuderende. Festerne er for mange studerende et lille pusterum midt i alt den hårde læsning, når vi alle har brug for - bare en gang imellem - at glemme vores frustrationer over de tunge bøger, den veganske kantine eller medstuderende som taler i telefon på stille læsesalen. Festerne er helt indiskutabelt ekstremt vigtige for os studerende og vores trivsel, og er ikke blot en undskyldning for at drikke os i hegnet på en given fredag.

En sommerfest ud over det sædvanlige

Vi i JD har derfor lagt ekstra meget energi og kærlighed til dette års sommerfest, som bliver afholdt d. 22 juni. Vi er alle blevet færdige med årets eksamener, og der er derfor ingen undskyldning for ikke at komme af sted og fejre det.

Dagen begynder med en kort sejlads til ungdomsøen, som ligger ude fra Københavns havn. Her vil der blive afholdt forskellige dystre, såsom Strandfodbold, Beachvolley og Kægle, som man sammen med sine medstuderende kan vælge at deltage i.

Vindernes navne vil blive omgivet af stor hæder, og hvis dette ikke var nok, vil der også være fede præmier at score. Der vil derudover være mulighed for at smide kludene og bade ved øens strand, og hvis man har glemt badevingerne, kan man også bare nyde det gode vejr, med en kold øl og nogle sprøde beats i vandkanten eller på den store plæne.

Når mørket så småt begynder at trække sig på, vil vi alle blive sejlet ind på land, hvor der venter et hold busser, klar til at køre os alle til "Søpavillonen". hvor det virkelig kommer til at koge i en ren sommer ekstase.

En tradition som vil vare i mange år

Det er min og JD's vision, at dette års sommerfest bliver startskuddet på en lang og begivenhedsrig tradition.

Sommerfesten ligger generelt på et fuldstændigt magisk tidspunkt i forhold til sommerferien, og sommerfesten er den helt rigtige måde at starte en god og lang sommer på. Jeg håber derfor at vi sammen kan få stablet en tradition på benene, så vi hvert år kan afholde storslåede konkurrencer og dystre.

Guld fra gemmerne *interview* *med Thomas Rørdam* *af Morten Færch – 2002*

Hos redaktionen er vi igen dykket ned i arkiverne for at støve de gamle udgaver af Stud.Jur bladet af, og for at undersøge om der mon er noget vi kan lære af de forhenværende redaktioner. Denne gang ser vi det som oplagt at gengive et interview med den nu forhenværende højesteretspræsident Thomas Rørdam, som blev lavet kort efter han tog springet fra at være en af landets mest profilerede forsvarsadvokater til dommer i højesteret.

Moralske skrupler – aldrig

For godt et halvt år siden gik Thomas Rørdam fra at være Danmarks mest efterspurgt forsvarsadvokat til jobbet som Højesteretsdommer. Stud.jur. mødte ham til en uformel snak om hans juridiske karriere og skiftet til den anden side i retssalen.

Når du ser tilbage på din studietid, hvad husker du så bedst?

Studiet for mig var både socialt og fagligt. Jeg læste i Århus og dette gav mig socialt et andet miljø, end du oplever i København. I Århus er alt samlet på et sted og dette har stor betydning for, hvordan du oplever det at læse. I min tid på jura var jeg ofte i tvivl om, hvorvidt jura i det hele taget var mig. Jeg fandt den praktiske jura interessant, men at studere jura for juraens skyld har aldrig sagt mig noget. Mens jeg læste, havde jeg studiejob dels på tinglysningsskontoret dels på dommerkontoret. Dette gav mig mulighed for at opleve jura i praksis, hvilke havde stor betydning.

Har du altid vidst at du skulle være forsvarsadvokat?

Nej, Efter min sidste eksamen studerede jeg et år i USA inden jeg startede i justitsministeriet og blev blandt andet udstationeret i Ringsted

hos anklagemyndigheden. Det var nærmest ved en tilfælde, at jeg havnede som forsvarer. Jeg blev ansat på et mindre kontor i København, hvor det at have klienter ikke var nogen selvfølge. Der skulle opsøges og kæmpes for hvert enkelt klient. Det betød, at spekteret at klienter blev bredt men ikke desto mindre interessant.

I 1991 blev jeg, efter en del dramatik, beskikket forsvarer i Blekingegade sagen. Den oprindelige forsvar fik konstateret kræft og da reserven fik et nervøst sammenbrud, blev der pludselig brug for mig.

Denne retssag havde enorm stor medie bevågenhed, og indenfor ganske kort tid blev jeg et kendt ansigt i juridiske kredse og ikke mindst i pressen.

Jeg har konstateret, at du er den mest efterspurgt forsvarsadvokat i Danmark.

Er det fordi du er den bedste?

Jeg ved ikke om jeg er den bedste, det må du spørge andre om. Hvad der måske adskiller mig for andre er, at jeg bruger min fantasi. Ikke for at det skal lyde som et eventyr, men det at have fantasien med gør, at det ofte lader sig gøre at se situationen fra flere vinkler og på den måde finde et nyt bevis eller en anden indgangsvinkel

til sagen, som du under normale omstændigheder ville have overset. Derudover kræver det også en del knofedt og ikke mindst talent. Du bliver aldrig rigtig god hvis du ikke har talent, og det har jeg nok for strafferetten.

Du har igennem tiden haft mange spændende sager. Har nogle af disse gjort specielt indtryk på dig?

Ja, uden tvivl. Når jeg tænker tilbage har specielt Plejebo sagen betydet en del for mig. Jeg overtog sagen på et tidspunkt, hvor stort set hel Danmark, inklusiv pressen og anklagemyndigheden var enige om, at udfaldet at denne retssag var givet på forhånd. At overtage sådan en sag, få vendt stemningen i befolkningen og sluttelig opnå en frikendelse i Højesteret er uden tvivl både fagligt som personligt en stor tilfredsstillelse. Endvidere har jeg gennem tiden ofte været forsvarer for sigtede i pædofil-sager. Ofte er disse mennesker dømt på forhånd, på trods af, at de konkrete beviser langt fra er nok til en domfældelse. Mange af disse personer er uskyldige og har ofte været ofre for en nærmest heksejagt lignende tilstand. Det gør mig glad, at disse personer får en retfærdig rettergang og som oftest bliver sat på fri fod.

Har du som forsvarsadvokat aldrig haft moralske skrupler i forhold til moral contra retfærdighed?

Nej - aldrig. Som jurist ved du og har accepteret, at alle har ret til en retfærdig retssag. Såfremt anklagemyndigheden ikke kan bevise, at den tiltalte er skyldig, skal der ske frifindelse. At du som forsvarsadvokat måske kender mere til sandheden end du bør, gør ikke, at jeg moralsk siger fra, for hvad vil konsekvensen ikke blive? At du som forsvarer ved, at din klient er skyldig og du derfor ikke kan stå inde for hans forsvar - vil den næste advokat i rækken føle det samme? Dette kunne i yderste konsekvens betyde, at ingen ville forsvare en tiltalt, blot fordi han havde, overfor sin forsvarer, fortalt sandheden. Ingen ville være garant for, at han fik en retfærdig rettergang og så vil jeg først få moralske skrupler.

Efter udnævnelsen til højesteretsdommer er din arbejdsplads den samme, men dit job er om noget anderledes. Kom der som en overraskelse?

Inden jeg blev udnævnt til højesteretsdommer, havde jeg som forsvarer været i højesteret ca. 70 gange. Dette kombineret med, at min far var landsretsdommer, havde inden min udnævnelse givet mig et godt billede af den side af retssystemet. Jeg har været advokat siden 1985 og oplevet en del i de danske retssale. Så nej, jeg er ikke blevet overrasket, i hvert fald ikke negativt.

Efter så mange år i branchen, savner du ikke jobbet som advokat?

Ja, det gør jeg. Specielt kontakten til klienterne er en mangelvare i jobbet som dommer. Et aspekt, som jeg fandt tiltalende ved jobbet som advokat, var, at klienterne ofte lægger deres skæbne i hænderne på deres forsvarer. Dette giver en utrolig lyst til at kæmpe med næb og klør i kampen for retfærdighed.

Som dommer er du, i modsætning til en forsvarer, ofte fjernet lidt fra begivenhederne. Du har ikke hænderne nede i sagen på samme måde. Dermed ikke sagt, at hvervet som dommer er kedeligt, blot mere roligt. Specielt i Højesteret er der utrolig mange virkelig interessante sager, hvilket betyder, at jobbet, på trods af det lavere tempo, er særdeles spændende.

Nu har du netop rundet de halvtreds år og har fungeret som Højesteretsdommer i ca. et halvt år. Hvad tror du er din hovedbeskæftigelse om 10 år?

Forhåbentlig er jeg fortsat dommer i Højesteret. Jeg ser det som en stor ære at blive udnævnt til Højesteretsdommer og har i perioden siden min udnævnelse fundet stor glæde og ikke mindst udfordring i jobbet.

Juraen har tydeligvis spillet en stor rolle i dit liv og uden tvivl optaget meget af din tid. Hvad laver du, når du ikke arbejder?

Jeg holder meget af at dyrke sport, specielt kajak og cykling. Ellers nyder jeg meget at rejse. Der skal være tid til ferie, ellers bliver livet simpelthen for surt.

Min frygt blev gjort til skamme

af Thomas Tømmermandstabledt

Studenterrevyer er så røv syge! Jeg tog til dette års jurarevy med en bekymring om, at de jurastuderendes unuancerede humor og teoretiske tilgang til verdenen ville bibringe endnu en kedelig studenterrevy, hvor sketchene er så interne, at det kun er skuespillerene, der forstår dem. For ikke at snakke om det faste vedhæng bestående af et studenterband, der til nøds kan måle sig med et provins-coverband, der tjener sin årlige indkomst til sommerfesten i den nærliggende (og stendøde) fiskerby.

De seneste år er mine bange anelser blevet bekræftet af umulige sketcher, der - uden finesse - har forsøgt at sætte kniven ind, hvor den gør ondt. I stedet er det blevet til mænd i dametøj og røde parykker, der på den mest banale vis konstaterer, at Inger Støjberg jo er blevet dømt i en rigsretssag. Eller den helt oplagte og kedelige(!) kritik af Mette Frederiksen håndtering af Covid-19. Samtidig med at provinsbandet spiller aktuelle Spotify top 50 hits.

Anderledes skarpt var det dog i år, hvor særligt to helt ekstraordinære præstationer løftede revyen ud af dens studentikose håbløshed. Til musikken fra herredet-scenerne i Ringenes Herre fremført live og på overbevisende vis af en cellist og en tværfløjte, kom to advokatlignende typer ind på scenen. Deres samtale var en mislykket karikatur af advokaten som figur, men så kom den advokat befuldmægtigede i form af en Gollum lignende skikkelse, der med en sjældent formfuldendt Gollum-stemme og med Gollums velkendte splittede personlighed fremførte den befuldmægtigedes overvejelser når han tager imod en opgave fra sin overordnede. En skarp satirisk udstilling af de groteske forhold, der præger livet som M&A-jurist, hvor privatlivet må vige fra higen efter "den dyrebare" partnerring - ringene over dem alle.

Også nyfortolkningen af nyklassikeren Rollespilssangen af Svedbanken blev leveret ganske overbevisende. Med sin dybe røst sang skuespilleren om, hvordan

top emsige og stræbsomme studerende i en jagt på at få stillet deres umættelige sult efter anerkendelse spiller processpil i påtaget fint tøj med den følge, at alene psykologtimer og lignende foranstaltninger kan dæmme op for konsekvenserne. Interessant fænomen, der passer ret fint med det narrativ, som jurastuderende gerne sig selv som en del af.

Udover de to iøjnefaldende optrædener var jeg generelt meget imponeret over revyen. Selv bandet havde sågar højnet dets niveau og bød på et velassorteret udvalg af alt fra nye popsange til ældre klassikere og glimrende instrumentale præstationer. Jeg har dog et opråb, jeg gerne vil komme med - drop de sketcher, der på internetsprog refereres til som "dank"!

Overraskelsen var stor, og barren for, hvad man kan forvente af studenterrevyer er hævet. Med den oplevelse i baghovedet, kan det være, at jeg skal give Tessa en chance til.

DEBAT

"Danmark har også et ansvar!"

DEBAT MELLEM

Rasmus Andersen og Jens Paaske

Der kæmpes lige nu en kamp på den politiske scene. En kamp om hvorvidt en gruppe ISIS-sympatisører skal have lov til at vende hjem med deres børn, efter at de i 2014 og 2015 drog til Syrien. På den ene side af debatten befinder den skamløse blå blok sig med Mette Frederiksen i spidsen. De mener, at forældrene og deres børn skal blive i fangelejre under umenneskelige forhold. På den anden side befinder FN, EU, Institut for Menneskerettigheder og rationelle mennesker som mig, der ikke mener, at vi skal lade os forblænde af had.

Eller hvad? Er situationen så simpel? Få begge sider her, hvor jeg tager diskussionen med Jens Paaske, medlem af forretningsudvalget i Venstre Ungdom.

Rasmus: Jens, du er åben over for at tage børnene hjem, men mener under ingen omstændigheder, at forældrene i Al-Roj- og Al-hol-fangelejrene skal hjemtages. Hvorfor mener du ikke det?

Jens: Helt grundlæggende kan man indlede med at konstatere, at disse forældre har vendt Danmark ryggen på en noget så eftertrykkelig vis ved at drage til Syrien og kæmpe for en af de mest uhumske og bestialske organisationer denne planet nogensinde har set. Nu forholder

situationen sig så således, at det islamiske kalifat, som disse forældre ønskede at opbygge, heldigvis aldrig blev til noget, og derfor vil man nu tilbage til trygge og rare velfærdsdanmark, som man har vist et indædt had til gennem sine handlinger. Dette skal de selvfølgelig ikke have lov til. Det er naturligvis dybt begrædeligt, at disse forældre har sat deres børn i den traumatiske situation, som de har gjort, men hvis forældrene virkelig ville det bedste for deres børn, så ville de give samtykke til at lade børnene hjemrejse uden dem selv. Det vil de desværre ikke, og det går ud over deres børn.

Rasmus: Hvis vi nu glemmer børnene for et sekund, og alene forholder os til forældrene, så ville jeg argumentere for, at de selvfølgelig skal have lov til at vende hjem. Der er tale om personer der frem til 2019 var danske statsborgere, indtil forhenværende udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye fremsatte en lov, der gjorde det muligt at fratage dem deres statsborgerskab, uden at de kom for retten. Det er jo forrykt. Jeg kan simpelthen ikke i min vildeste fantasi forestille mig, at størstedelen af Folketinget var gået sammen om at vedtage en lignende lov, hvis situationen i stedet havde angået en gruppe hvide danskere med dobbelt statsborgerskab, der havde meldt sig ind i KKK og som havde forsøgt at sprede denne ideologi med vold og mord. Man havde taget dem hjem, og man havde straffet dem i henhold til straffelovens § 31: Med bøde og fængsel.

Jens: Ja, først og fremmest vil jeg gerne anfægte den tese, som hedder, at disse fremmedkrigere skal "vende hjem" til Danmark. Hvis man lever efter sådanne dogmer og værdier, som disse fremmedkrigere gør, så har man i min bog aldrig været dansker, uanset om man måtte have fået tildelt et rødbedefarvet pas i sin tid, hvilket i så fald har været en graverende fejl. Dernæst vil jeg godt anfægte den dimension omkring hudfarve, som du får bragt ind i debatten. Det har absolut intet at gøre med, hvordan folk ser ud. Det væsentlige er de begåede handlinger, og jeg må fortsat henholde mig til, at vi snakker om mennesker, som har kæmpet for en bevægelse, som har dræbt børn, voldtaget kvinder og forsøgt at udbrede en tyrannisk styreform, som har forpestet livet for et utal af mennesker. Derfor er det helt rimeligt at fratage dem deres danske statsborgerskab som følge af, at de har dobbelt statsborgerskab, og det er ingenlunde synd for

dem. De har selv gjort sig fortjent til den sanktion ligesom et medlem af KKK i øvrigt ville, hvis vedkommende havde begået lignende uhyrligheder for at realisere sit mål for nu at følge dit spørgsmål til dørs.

Rasmus: Men nu er det jo hverken op til dig eller mig at diktere, hvad der gør andre til danskere. De har boet i Danmark, da har levet deres liv i Danmark og de har haft dansk statsborgerskab. Indiskutabelt er de juridisk danskere frem til 2019 og det er en meget farlig vej at gå ned af, at begynde at definere "danskere" ud fra hvilke politiske og religiøse overbevisninger de har. Du siger, at det væsentlige er "de begåede handlinger", og jeg er enig i at deres handlinger skal have konsekvenser, men det er det vi har strafferetten til. Når nogen slår ihjel, voldtager eller begår grov vold, så straffer vi dem. Vi smider dem i fængsel under ordentlige forhold. Vi efterlader dem ikke i umenneskelige fangelejre i Syrien, der de facto styres af ISIS. De skal føres for en domstol, de skal have muligheden for at forsvare dem selv, og så skal de, hvis de dømmes, fængsles lige som alle andre danskere der myrder, voldtager og begår vold.

Jens: Der er ingen her, som definerer danskere ud fra hhv. politiske eller religiøse overbevisninger. Det væsentlige er her, at vi har at gøre med mennesker, som har tilsluttet sig en bevægelse, som offentligt har tilkendegivet et indgydende had mod netop Danmark og opfordret til drab og andre absurditeter på netop danskere. Med dette tankesæt bliver man aldrig dansk på trods af, at man ved en fejl fik et statsborgerskab i sin tid. Du bemærker i forlængelse heraf, at kriminelle handlinger skal forfølges strafferetligt. Jeg kunne ikke være mere enig. Hvad vil til gengæld er uenige om, er hvor denne strafferetlige forfølgning skal foregå, og her er det min holdning at denne proces bør foregå i de områder, hvor handlingerne er blevet foretaget. De er allerede blevet administrativt udvist fra Danmark og derfor er der ikke længere noget juridisk mellemværende mellem Danmark og deres begåede handlinger. Jeg håber selvfølgelig, at de vil blive sanktioneret strafferetligt, men det er bare ikke Danmarks ansvar at gøre dette.

Rasmus: Men det du beskriver er vel, at fratage dem deres statsborgerskab som en form for straf. Her vil jeg anføre, at de bør straffes som alle andre. Deres handlinger er underlagt dansk straffejurisdiktion og Danmark har altid

ført den politik, at vi gerne vil straffe vores egne borgere. Det er en fuldstændig arbitrær straf, at blive efterladt til at rådne op i umenneskelige fangeleje. Hertil kan man anføre, at hvis betragter det som en straf, så burde man ikke kunne anvende en lov der blev vedtaget i 2019 - årevis efter at disse begik de relevante handlinger.

Jens: Jamen jeg står fuldstændigt ved, at den administrative fratagelse af statsborgerskab er en form for straf. Bare ikke i strafferetlig forstand, da det strafferetlige ansvar ikke påhviler Danmark som følge af udvisningen. Der er derimod tale om en administrativ sanktion, som tildeles folk, der aktivt har modarbejdet Danmark og forsøgt at undergrave de grundpiller den vestlige civilisation står på, og her vægter jeg ubetinget hensynet til Danmark og danskernes tryghed højere, end jeg vægter hensynet til folk, der har tilsluttet sig en organisation, hvis primære øjemed har været at destruere det samfund og det system, som de nu ønsker beskyttelse fra som følge af Islamisk Stats forfejlede projekt. Det er intet mindre end mageløst.

Rasmus: Jeg hører dig sige, at det både er en sanktion og en præventiv foranstaltning af hensyn til danskernes tryghed. Hvad angår sanktionen, så kan jeg simpelthen ikke se, hvorfor det at være dansker, her bliver betragtet som en form for kontrakt, som de har forbrudt sig imod. At danskhed kommer med forpligtelser for dem der også har dobbeltstatsborgerskab. Det rammer også fuldstændigt skævt. Hvis jeg var taget Syrien tilbage i 2014, ville man ikke kunne have frataget mig mit statsborgerskab, og man var efterladt til straffe mig for mine handlinger. Og det er nemlig det strafferetten er designet til gøre. Den skal udgøre den proportionale straf til handlinger, vi som samfund fordømmer. Mord, voldtægt og vold: alle straffede under retssikkerhedsmæssigt betryggende forhold, med en habil dommer, en forsvarsadvokat og en strafferamme der sikrer, at det lige straffes lige. I denne situation bliver udvisningen en voldsom dobbeltstraf, der efterlader danskere til at rådne op i umenneskelige fangeleje. Hvad angår argumentet med danskernes tryghed, så køber jeg simpelthen ikke at de reelt udgør en trussel. Og hvis de gør, så må de overvåges af PET, som vi gør med alle personer, vi vurderer er en risiko. Vi kan ikke sanktionere dem, for handlinger vi frygter de begår i fremtiden.

Jens: Den store forskel mellem fremmedkrigernes situation og den hypotetiske situation, som du sammenligner med er, at fremmedkrigerne havde dobbeltstatsborgerskab, mens du Rasmus kun har et enkelt statsborgerskab. Der er derfor ikke tale om forskelsbehandling, da man ikke skal behandle det ulige lige, og derfor er ansvaret hverken Danmarks i henhold til strafferetlig forfølgning eller overvågning inden for landets grænser for så vidt angår fremmedkrigerne.

Rasmus: Jeg er selvfølgelig uenig, og mener de to forhold er sammenlignelige, men lad os lukke den diskussion her. Jeg kan forstå, at du med din henvisning til "danskernes tryghed" ikke mener de danskere, der lige nu er fanget i de livsfarlige fangeleje, hvilket bringer os til den anden dimension af denne diskussion: Hvad med børnene? De er vel stadig danskere. Er vi virkelig villige til at lade dem blive i Syrien, bare fordi vi vil sanktionere forældrene og frygter for vores egen sikkerhed?

Jens: Spørgsmålet om børnene er jo det, der gør sagen så begrædelig. Men for mig at se går man galt i byen, hvis man stiller det op således, at det er et spørgsmål om, hvorvidt vi som land er villige til at lade dem blive dernede. For det tror jeg i virkeligheden ikke, der er særligt mange der er. Diskussion bør snarere handle om, hvorfor forældrene er villige til at bibeholde deres børn i det helvede, som de selv med fuldt overlæg har bragt dem ned i, for hvis forældrene blot ville meddele samtykke til at børnene måtte rejse til Danmark uden dem, så ville denne uheldige situation ikke være forekommet. Dette vil de af diverse omstændigheder ikke, og da vi ikke har jurisdiktion til at tvangsfjerne børn på afstand, så bliver konsekvensen ulukkeligvis, at børnene bliver straffet af deres egne forældre på baggrund af forældrenes gerninger.

Rasmus: Jeg forstår godt, at drømmescenariet for dig er, at vi fik samtykke fra forældrene og kunne tage børnene hjem uden dem, men nu må vi forholde os til situationen, som den er. Man går ikke galt i byen ved at forholde sig til, hvilke konsekvenser det har, hvis Danmark stålsat at nægter at tage forældrene hjem. Konsekvensen er, at små danske børn bliver efterladt i umenneskelige fangeleje, der er de facto styret af ISIS. Fangeleje med mord, bortførelser, radikalisering og moralpoliti. Vi er nødt til at forholde

os til den realitet, og hvis man virkelig satte danskernes tryghed øverst, så ville man tage børnene hjem, uanset om det betød, at man mod sit ønske fik forældrene med.

Jens: Vi er helt på linje omkring, at konsekvenserne er ubærlige, men det er forældrene, som har valgt at sætte deres børn i den tragiske situation, som de er blevet sat i, og her burde forældrene vågne op og gøre, hvad der er det bedste for deres børn frem for at holde dem som gidsler i deres eget vanvittige eksperiment, som de indledte ved at rejse derned. Det er ikke Danmark, som straffer børnene for deres forældres handlinger, men forældrene som straffer børnene for deres egne handlinger ved ikke at lade dem rejse.

Rasmus: Men Danmark har også et ansvar. Vi kan ikke gemme os bag, hvad vi ville håbe forældrene ville gøre. Hvordan kan vi retfærdiggøre at efterlade dem? Der er ingen der postulerer, at det Danmark der her aktivt straffer børnene, men vi hjælper dem heller ikke. Det kunne vi, hvis vi var villige til at tage forældrene hjem. Du siger, at forældrene bør sanktioneres og at vi bør beskytte danskeres tryghed, men hvordan vægter det hensyn højere end hensynet til børnene?

Jens: Danmark hjælper i øjeblikket på afstand, og det skal vi blive ved med at gøre. Dog vil en af mødrene ikke lade sine børn tilse af danske læger, og dette eksempel

holdt sammen med den generelle situation viser med alt tydelighed, at der er tale om forældre, som vægter hensynet til deres egen chance for at blive bragt tilbage til Danmark højere end deres børns velvære ved at tage dem som gidsler for deres egne abnorme handlinger. Det er derfor ikke Danmark, som fravælger børnene på grund af forældrene, men forældrene som fravælger deres børns sundhed og velfærd for egen potentielle vindings skyld, og det er i sandhed det mest forstemmende ved denne sag.

Rasmus: Du bruger ordet gidsel, så lad os sammenligne med den situation. Vi har en række danske børn, der lige nu bliver holdt gidsel og løsesummen er at gidseltagerne vil have lov til at komme til Danmark. Hvorfor er vi ikke villig til at betale den pris?

Jens: Fordi vi ikke forhandler med terrorister. Det er et almindeligt udenrigspolitisk princip, og det må vi fastholde, uanset hvor trist og sørgmodig situationen er, for at undgå at skabe præcedens for fremtidige kynikere, der kunne finde på at bruge deres børn på samme måde i et politisk spil.

Rasmus: Jeg er ikke enig, men jeg forstår hvor du kommer fra. For nu vil jeg glæde mig over, at FN, EU og mange andre internationale aktører presser på, for at få Danmark til at tage ansvar og tage børn og forældre hjem. Tak for samtalen Jens.

Nye tider i

FC CULPA

Verdens bedste fodboldklub har på det seneste haft fuld fart på. Der er blevet skiftet ud i bestyrelsen, kommet et stigende antal medlemmer i klubben og dermed et stigende antal sociale arrangementer. Derudover har FC Culpa fået nye og spændende samarbejdspartnere med på holdet, herunder blandt andet Rekom Sports og Unisport. Rekom Sports har blandt andet sponsoreret nye udebane trøjer, flasker i byen og de inviterede for nyligt FC Culpas medlemmer til et fremragende indendørs arrangement, der bestod af en hel dags fodbold efterfulgt af partybus og fri bar i byen. Det er blot en af de mange fordele ved at være medlem af FC Culpa. Vores nye samarbejde med Unisport har medført splinternye spillersæt til en fortrinlig pris for vores medlemmer, hvor Adidas logoet er blevet skiftet ud med Nike.

Det sociale fællesskab i FC Culpa har altid været en topprioritet. Udover det fodboldmæssige er det sociale en essentiel del af klubbens DNA. Derfor afholder vi hver sæson flere teambuilding arrangementer på tværs af herreholdene og dameholdene, men også for de individuelle hold hver for sig. I slutningen af sæsonen afholder vi altid sommerfester/vinterfester med mad, sjove indslag og

rigeligt med våde varer. Det giver enhver Culpa spiller den ekstra motivation til at yde det bedste både på banen og på studiet. Tredje halvleg er en væsentlig del af at spille i FC Culpa, hvorfor der bliver gjort meget ud af at dele øl, bøder og sjove anekdoter i omklædningsrummet efter kamp.

Det er ingen hemmelighed, at det fodboldlige aspekt i FC Culpa på det seneste har været en ren succes. FC Culpas 2. hold rykkede i efterårssæsonen op i serie 4 og vores 1. hold ligger lunt i svinget til at rykke op i serie 2 efter sommerferien med hele 4 point ned til anden pladsen. Nytilkomne spillere har givet klubben det spark mod toppen vi har ventet på i en længere årrække, så hvis du har lyst til at være en del af FC Culpas storhedstid, så er det bare om at melde sig til klubben med det samme. Kontingent den første halvsæson koster kun 100kr., så det er ikke pengene, der skal forhindre dig i at give FC Culpa et skud.

Er der gemt en lille Culpa spiller i maven på dig? Og har du lyst til at lære en masse medstuderende at kende på tværs af hold og årgange? Så er det bare om at tage kontakt til os på enten Instagram eller Facebook, så du kan komme ud og få lidt bold i benene. - **FORZA FC CULPA**

Kalder alle der vil skrive!!

Hvad synes du om bladet her? Er vi lidt for kække?
Er vi måske lidt for kedelige?

Vi vil gerne høre din holdning
– men vi vil endnu hellere have dig med

Så hør lige her:
**Stud.Jur. søger endnu flere dygtige
skribenter!**

Vil du være med til at præge studielivet ved at skrive
knivskarpe artikler for Stud.Jur.? Eller føler du, at vi taler
fuldstændig forbi vores publikum, og at vores artikler
mangler kant?

I Stud.Jur. vil vi gerne kunne skrive om alle mulige
forskellige ting. Derfor søger vi alle mulige forskellige
skribenter.

Du skal ikke tøve med at kontakte os!

Der er plads til lige dét du brænder for!

RE
DET
MEN

KØBENHAVNS UNIVERSITET
DET JURIDISKE FAKULTET

Kom godt igennem din uddannelse. Støt op om din studiegruppe, deltag aktivt i undervisningen, og engager dig i studiemiljøet.

Kontakt **Studie- og Karrierevejledningen** for vejledning om gruppearbejde.

35 32 35 10
vejledning@jur.ku.dk

Jura er et studiegruppe-studie

Du husker det nok tydeligt. Du var lige startet på jurastudiet, og introrugen var overstået, og nu skulle du i gang med undervisningen. Udover seminarundervisningen og forelæsningsne kom du også med i en studiegruppe. På jura er studiegrupper obligatoriske på de første tre semestre, og for de fleste et værdifuldt studiefællesskab der styrker dig både fagligt og socialt. I denne artikel har vi spurgt Stine, der er studievejleder på Det Juridiske Fakultet om, hvorfor man har studiegrupper, og om hun har et råd til arbejdet med studiegruppen.

Tretten år på bagen

Inden interviewet skal vi lige have lidt historie om studiegrupper på jura. Studiegrupper har ikke altid været en del af jurastudiet. I 2011 blev obligatoriske studie introduceret på jura. Initiativet blev igangsat af underviserne på de store obligatoriske bachelorfag. Underviserne igangsatte studiegruppeinitiativet fordi forskning viste, at jo mere aktiv man er i undervisningen, desto mere lærer man. Studiegruppen skulle være et supplement til forelæsningsne og holdundervisningen, en slags 'backing group', hvor man arbejdede aktivt med juraen.

Seks spørgsmål til studievejlederen

Vi har spurgt studievejleder Stine Randel om 6 spørgsmål om studiegrupper. Du kan her læse hendes svar, hvor hun både kommer med råd til, hvordan man imødekommer udfordringer i gruppen, og hvor du kan få hjælp, hvis du møder udfordringer i gruppen. Stine er en af de vejledere du vil møde i studievejledningen på jura, hvis du kontakter dem.

1. *Når du vejleder studerende om studiegrupper, hvad er de to største udfordringer du ser studerende, har ved studiegrupper?*

En del studerende har udfordringer med at få taget konflikterne i opløbet, fx hvis man bliver uenig om noget fagligt, eller hvis et gruppemedlem ikke deltager aktivt i gruppens arbejde eller helt udebliver fra gruppearbejde. Når man ikke får snakket sammen i gruppen om de forventninger, man har til samarbejdet og hinanden, så risikerer man, at konflikterne vokser sig større i stedet for at finde konstruktive løsninger og kompromisser sammen.

Flere studerende nævner, når de snakker med mig, at de oplever, at arbejdet i studiegruppen er meget tidskrævende. Jeg kan godt forstå, at det kan være svært at få tid til studie, arbejde, venner og fritidsinteresser i løbet af en uge. Men arbejdet i studiegruppen er vigtigt at prioritere. Det er her, man har mulighed for at træne, hvordan man på en god måde kan indgå i et professionelt arbejdsfællesskab med andre.

2. *Jura har obligatoriske studiegrupper, hvorfor er studiegrupper så stor en del af jurastudiet?*

Det er rigtigt, at arbejdet i studiegrupper er obligatorisk og en vigtig del af studieformen på jura. Og der er en god grund til, at man på jura har valgt, at gruppearbejdet er en obligatorisk del af studiehverdagen.

Når man diskuterer og perspektiverer sin viden i dialog med andre, så husker man ofte stoffet bedre, end hvis man sidder og arbejder på egen hånd. Når studiegrupperne holder oplæg i seminarundervisningen på jura, så øger det også læringsudbyttet for ikke blot i undervisningen men også det efterfølgende gruppearbejde og den individuelle forberedelse. Udover at der er et stort potentiale for læring i studiegruppen, så skal man jo også kunne samarbejde med mange forskellige mennesker i sit arbejdsliv. Derfor forventer arbejdsgiverne også, man selvfølgelig kan indgå professionelt i forskellige samarbejdsrelationer på arbejdspladsen.

3. *Er det vigtigt at være gode venner i en studiegruppe?*

Hvis der med gode venner menes, at man er venlig overfor hinanden, så ja. Det er klart, at man skal indgå positivt og konstruktivt i samarbejdet i studiegruppen. Omvendt så behøver studiegruppen ikke at være ens "nye band", som man hænger ud med altid i øvelokalet, som min vejlederkollega Karen plejer at sige. Igen skal man se studiegruppen som et professionelt arbejdsfællesskab.

4. *Hvordan kan studiegrupper være med til at forbedre trivslen på studiet for studerende?*

Vi ved, at det "at høre til" og opleve, at man er en del af nogle faglige og sociale fællesskaber på uddannelsen, er den vigtigste faktor for, at man trives som studerende – og at man også gennemfører sit studie.

Studiegruppen fungerer ideelt set som en tryk enhed, hvor man gennem samarbejdet også lærer hinanden godt at kende socialt og interesserer sig for hinanden som mere end blot faglige samarbejdspartnere. Det kan gøre en positiv forskel i trivslen, at man ved, at de andre i studiegruppen regner med, at man dukker op på campus og har noget at byde ind med.

“ Omvendt så behøver studiegruppen ikke at være ens ”nye band”, som man hænger ud med altid i øvelokalet, som min vejlederkollega Karen plejer at sige. Igen skal man se studiegruppen som et professionelt arbejdsfællesskab.

– Stine Randel, studievejleder jura

5. Hvis du skulle give ét råd til studerende om studiegrupper, hvad skulle det så være?

Gå ind i gruppearbejdet med en positiv indstilling og giv det tid, selv hvis tingene måske ikke glider helt fra starten. Som alt andet bliver man dygtigere, når man træner noget. Det gælder også at samarbejde i studiegrupper. De kompetencer man træner i studiegruppen, skal man bruge gennem hele uddannelsen og i det efterfølgende arbejdsliv. Det er derfor en rigtig god investering at engagere sig i gruppearbejdet.

6. Hvad kan man gøre hvis samarbejdet i studiegruppen ikke kører?

På 1. og 2. semester på bacheloruddannelsen har studiegrupperne tilknyttet en gruppevejleder. Man kan få hjælp hos gruppevejlederne, hvis man har brug for hjælp til at komme videre med samarbejdet. Eller hvis man ikke trives i studiegruppen.

Udover gruppevejlederne kan man som studerende også altid kontakte en af studievejlederne på jura. Studievejlederne tilbyder vejledning til enkelte studerende og til hele studiegruppen om emner som samarbejde, forventninger, tidsstyring og konflikter.

Studievejledningens kontaktinfo
vejledning@jur.ku.dk
telefon 35 32 35 10

MAJ

10. Karnov Bingo

12. Jurabar

24. Case i Civilprocesret

25. Case i E&K

JUNI

22. Sommerfesten

Bemærk:

Kalenderen er udarbejdet med forbehold for ændringer. Hold øje med www.jdku.dk for evt. ændringer. Her finder du også yderligere information om de enkelte programmer.

EKSKLUSIVE STØTTEMEDLEMMER

Bech·Bruun

Bird & Bird

BRUN & HJELLE

HORTEN

IMPLEMENT
CONSULTING GROUP_

IUNO

ADVOKATFIRMAET
JON PALLE BUHL

KROMANN
REUMERT

LUNDGREN_

MAZANTI—
ANDERSEN

NIELSEN NØRAGER

NJORD
LAW FIRM

Norrbom Vinding

PLESNER

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

VILTOFT

JDs BESTYRELSE 2023

Formand
Erwin Frank
erwin@jdku.dk

Kasserer/næstformand
Elias Højgaard
elias@jdku.dk

Støttemedlemsansvarlig
Emma Løchte
emma@jdku.dk

Caseansvarlig
Sophia Dahl Løkkegaard
sophia@jdku.dk

PR-ansvarlig
Julie Meyer
meyer@jdku.dk

PR-ansvarlig
Caroline V. Hindkjaer
caroline@jdku.dk

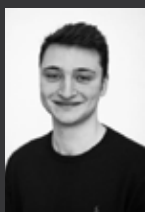
Debatansvarlig
Hannah Tholstrup
hannah@jdku.dk

Klubmester
Stefan Birk
stefan@jdku.dk

Stud.Jur.-redaktør
Tobias Mallet
tobias@jdku.dk

Stud.Jur.-redaktør
Gustav Rudolph
gustav@jdku.dk

Studiebesøgsansvarlig
Regitze Møller Ruhoff
regitze@jdku.dk

Eventansvarlig
Naja Garlov
naja@jdku.dk

Eventansvarlig
Marcus Normann
marcus@jdku.dk

Jurabaranansvarlig
Nicolai Van Schaik
nicolai@jdku.dk

Jurabaranansvarlig
Mads-Emil Jayaswal
mads-emil@jdku.dk

Hvad er dit næste skridt?

Gorrissen Federspiel er ét af de foretrukne danske advokatfirmaer – en position, vi er ydmygt stolte af, og som vi gør os fortjent til hver dag.

Vi søger i øjeblikket dygtige jurastuderende, som starter på 3. semester efter sommerferien. Som projektstudent hos os vil du indgå i en gruppe af yngre studerende, som skal stå for indekseringsopgaver/oprettelse af datarum, samt hjælpe vores stud.jur.'ere med praktiske opgaver og lettere juridiske opgaver. Kickstart din juridiske karriere allerede nu. Gå ind på vores hjemmeside, hvor du kan læse mere om stillingen og uploade din ansøgning.

gorrissenfederspiel.com/projektstudent